

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

СТОМАТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	221 Стоматологія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Кваліфікація	Доктор філософії з стоматології

Затверджено рішенням вченої ради

Протокол від 29.08.2019 р. № 1

Голова вченої ради

А.В. Васильєв

Суми 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради з якості Медичного інституту Сумського державного університету.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Голова Ради з якості інституту (факультету)

(підпис)

Прімова Л.О.

(прізвище, ініціали)

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № _____ від _____ 2020 р.

Голова Ради з якості Сумського державного університету

(підпис)

Карпуша В.Д.

(прізвище, ініціали)

ПЕРЕДМОВА

Державний стандарт вищої освіти відсутній. Відповідає тимчасовому стандарту Сумського державного університету до введення в дію офіційно затвердженого стандарту вищої освіти.

Розроблено робочою проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові		Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми):	Лахтін Юрій Володимирович	д. мед. н., за спеціальністю стоматологія	професор кафедри стоматології	завідувач кафедри стоматології
Члени робочої проектної групи:	Москаленко Павло Олександрович	к. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	доцент кафедри стоматології	асистент кафедри стоматології
	Галич Людмила Вікторівна	к. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	-	асистент кафедри стоматології
	Романюк Анатолій Миколайович	д. мед. н., за спеціальністю патологічна анатомія	професор кафедри патологічної анатомії	завідувач кафедри патоморфології
	Кузенко Євген Вікторович	к. мед. н., за спеціальністю патологічна анатомія	-	асистент кафедри патоморфології
	Савченко Володимир Віталійович	к. мед. н., 14.01.22 – стоматологія	-	директор КНП «Обласна клінічна стоматологічна поліклініка» Сумської обласної ради

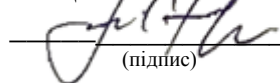
Зовнішні рецензенти:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)
Рузін Геннадій Петрович	д. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	професор каф. хірургічної стоматології	Професор кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії Харківського національного медичного університету
Чередніченко Анатолій Іванович	к. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	-	завідувач стоматологічного відділення КНП «Сумська обласна клінічна лікарня»
Сміянов Юрій Владиславович	к. мед. н., 14.01.22 –стоматологія	-	завідувач стоматологічного відділення КНП «Міська клінічна стоматологічна поліклініка» СМР

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності 221 Стоматологія

Протокол № 7 від 27. 06. 2019 р.

Голова Експертної ради роботодавців зі спеціальності

 (підпис)

Сметанін М.О.
(прізвище, ініціали)

Освітня програма переглянута.

Термін перегляду освітньої програми _____ раз на _____ роки.

АКТУАЛІЗОВАНО:			
Дата перегляду освітньої програми			
Підпис			
Прізвище, ім'я, по батькові гаранта освітньої програми			

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

1. Профіль освітньої програми

1.1 Загальна інформація	
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут, кафедра стоматології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії у галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія
Офіційна назва освітньої програми	Стоматологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. Зі строком навчання 4 роки; обсяг освітньо-наукової програми – 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень вищої освіти	НРК України – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра за спеціальністю 221 Стоматологія або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за спеціальністю "Стоматологія"
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1881
1.2 Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих науковців у сфері науки та практики охорони здоров'я в галузі стоматології, здатних розв'язувати комплексні проблеми, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.	
1.3 Характеристика освітньої програми	
Предметна область освітньої програми	Наукові дослідження у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» Галузь знань – 22 Охорона здоров'я Спеціальність – 221 Стоматологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма. Акцент на формуванні здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання, наукові та практичні проблеми зі стоматології з використанням сучасних наукових підходів.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма сформована як оптимальне поєднання академічних та професійних вимог. Орієнтована на формування у аспірантів компетентностей щодо набуття глибинних знань зі стоматології, володіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, набуття універсальних навичок дослідника та представлення власних результатів досліджень в усній та письмовій формах, зокрема іноземною мовою.
Особливості освітньої програми	Реалізується як в експериментальних дослідженнях, що ведуться в області стоматології, так і клінічних дослідженнях. Можлива академічна мобільність.
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання ²⁾	

Придатність до працевлаштування	Фахівець може займати посади викладача стоматологічних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах освіти, наукових установах (науковий співробітник), лікаря-стоматолога у сфері практичної медицини, керівника з галузі охорони здоров'я в органах державної влади, управління і місцевого самоврядування. Фахівець підготовлений до роботи за КВЕД ДК 009:2010: Секція Q. Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги Розділ 86. Охорона здоров'я Група 86.2 Медицина та стоматологічна практика Клас 86.23 Стоматологічна практика Після закінчення навчання за освітньою-науковою програмою спеціальності «Стоматологія» фахівець здатний виконувати професійну роботу: науковий співробітник (стоматологія) (код КП - 2222.1); лікар-стоматолог (код КП - 2222.2); керівник закладу охорони здоров'я (код КП - 1210.1); викладач університетів та вищих навчальних закладів – (КП - 2310).
Подальше навчання	Можливість продовження підготовки на науковому рівні вищої освіти здобуття наукового ступеня доктора наук
1.5 Викладання, навчання та оцінювання	
Викладання та навчання	Модель передбачає активне навчання аспіранта, у тому числі навчання через проведення наукових досліджень. Лекції, семінарські, практичні заняття, групова проектна робота, самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-learning за окремими освітніми компонентами, проведення наукових досліджень.
Оцінювання	Формативне – письмові та усні коментарі та настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення аспірантів до оцінювання роботи аспірантів та один одного. Сумативне – письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есеї, презентації, демонстрація мануальних навиків при обстеженні і лікуванні стоматологічних хворих).
1.6 Програмні компетентності (ПК) ²⁾	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної стоматологічної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї. ЗК 4. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження та управляти проектами. ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 6. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті. ЗК 7. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту. ЗК 8. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і

	письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів ЗК 9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності ЗК 10. Здатність до лідерства, керування колективом ЗК 11. Дотримання етики та академічної доброчесності
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю. ФК 2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері стоматології та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези ФК 3. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення ФК 4. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.
1.7 Програмні результати навчання (ПРН)	
<p>ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій ПРН 3. Виявляти не вирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення ПРН 4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження ПРН 6. Виконувати оригінальне наукове дослідження ПРН 7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників ПРН 8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності ПРН 9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, стоматологічну практику та суспільство ПРН 11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері ПРН 13. Організувати освітній процес ПРН 14. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення ПРН 15. Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди) ПРН 16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами ПРН 17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів</p>	
1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадровий потенціал Сумського державного університету дозволяє проводити підготовку фахівців на високому рівні. Безпосередньо в базовому ВНЗ працюють 838 штатних науково-педагогічних працівників (з яких 84 % мають вчені звання та наукові ступені – 113 докторів наук, професорів та 598 кандидатів наук, доцентів). Серед штатних співробітників університету 2 особи є член-кореспондентом НАН України, 14 – мають державні почесні звання, 19 – є членами міжнародних та закордонних академій наук, 5 – почесними професорами (докторами) зарубіжних

університетів, 42 – членами міжнародних наукових та професійних організацій, 10 осіб протягом 2010-2016 років відзначені науковими нагородами інших країн та міжнародних організацій. Діє програма інтенсивного вивчення працівниками англійської мови (у 2015 році програму дворічної підготовки успішно завершили 139 викладачів). Значна увага приділяється міжнародному співробітництву. За результатами участі у національних та міжнародних рейтингах СумДУ стабільно входить до трійки лідерів серед ВНЗ України за показниками міжнародної діяльності. Університет є виконавцем та співвиконавцем 159 міжнародних грантів, освітніх та наукових проектів та програм з загальним обсягом фінансування у 2015 році близько 15 млн. грн. Здійснюється довгострокове співробітництво з понад 200 зарубіжними партнерами більш ніж 40 країн світу. За останні 3 роки здійснено 752 відрядження працівників за кордон для проведення викладацької, наукової роботи та стажування. До навчального процесу також залучаються провідні фахівці підприємств та установ регіону (в т.ч. з науковими ступенями та званнями), що дозволяє врахувати в підготовці фахівців вимоги замовників кадрів. В університеті проводиться цілеспрямована робота по підвищенню кваліфікації кадрів, відкриті постійно діючі аспірантура, докторантура, клінічна ординатура та інтернатура. Співробітники університету у 2015 році пройшли 67 підвишень кваліфікації міжнародного рівня, 46 співробітників СумДУ визначені на міжнародному рівні сертифікованими фахівцями з відповідного профілю діяльності. Працюють спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій. Реалізується програма подвійного керівництва здобувачами наукового ступеня зарубіжними вченими та науковцями університету. Науковими та науково-педагогічними працівниками СумДУ щорічно видається понад 1,5 тисячі наукових статей (в тому числі близько 400 у зарубіжних виданнях), понад 150 монографій, навчальних підручників та посібників, близько 2,5 тисяч тез доповідей. Навчальний процес у базовому ВНЗ забезпечують 57 кафедр, 33 з них – випускові. Інформація про якісний склад проектної групи наведена в таблиці 1. Підготовку здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 221 «Стоматологія» будуть здійснювати висококваліфіковані викладачі випускової кафедри стоматології медичного інституту. Завідувач кафедри – Лахтін Юрій Володимирович – доцент, доктор медичних наук. Штатний професорсько-викладацький склад кафедри становить 6 викладачів, з них 1 (16,67%) - доктори наук, 1 (16,67%)- доцент, 3 (50,0%) - кандидати наук. 1 викладач кафедри (16,67%) має більше 20 років педагогічного стажу. Регулярно та своєчасно проводиться підвищення кваліфікації викладачів у відповідності із складеними та затвердженими планами. Залучено 3 зовнішніх сумісника, з них 1 доктор медичних наук і 2 кандидата медичних наук. За останні п'ять років усі викладачі кафедри підвищили свою кваліфікацію шляхом стажування у інших ВНЗ та проходження курсів підвищення кваліфікації. Система підвищення кваліфікації, що реалізується на кафедрі, забезпечує безперервний ріст науково-

	<p>педагогічної кваліфікації викладачів і відповідає сучасним вимогам. На кафедрі проводиться планова підготовка науково-педагогічних кадрів. Викладач кафедри є науковим керівником аспіранта. 2 викладача є заочними аспірантами в інших медичних ВНЗ. Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних, міжвузівських конференціях, семінарах, мають та налагоджують подальші зв'язки з країнами близького та далекого зарубіжжя, публікують свої роботи у міжнародних видавництвах. Хід виконання наукової тематики та дисертаційних робіт регулярно заслуховується та обговорюється на засіданнях кафедри, вченої ради медичного інституту та наукової ради університету. Тематика дисертаційних робіт актуальна і відповідає профілю кафедри. За останні п'ять років на кафедрі захищені 2 кандидатських дисертацій. На даний час при кафедрі навчається 1 аспірант. Наукова робота дає перспективи для кадрового росту і розширення викладацького складу.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Університет повністю забезпечений матеріально-технічною базою для якісного здійснення освітньо-наукової діяльності. Базовий навчальний заклад має на своєму балансі належно обладнані навчальні та навчально-лабораторні корпуси, 2 окремі бібліотечні корпуси, 9 власних гуртожитків, позаміський спортивно-оздоровчий центр, сучасний легкоатлетичний манеж, 2 басейни, спорткомплекс, лижну та водно-веслувальні бази, медико-санітарну частину та інші споруди спортивного, соціально-побутового та адміністративно-господарського призначення. Інформація про загальні площі, що використовуються у навчальному процесі надана в таблиці 4. Заняття здійснюються у 72 лекційних аудиторіях (від 40 до 192 посадкових місць), 288 аудиторіях для групових занять, 228 навчальних лабораторіях, 85 класах комп'ютерного навчання, 30 спортивних та тренувальних залах, а також на 2 обладнаних стадіонах та 7 спортивних майданчиках. Площа приміщень для проведення навчальних занять та контрольних заходів на 1 особу фактичного контингенту студентів складає 2,8 кв.метрів. Інформація про наявність та площі приміщень навчального призначення та інших приміщень надана у таблиці 5. Аудиторії та лабораторії університету обладнані аудіовізуальною апаратурою та необхідними технічними засобами навчання. Загальна кількість технічних засобів навчання у СумДУ становить 2 415 одиниць, у тому числі: 22 роботи; 650 лабораторних стендів, установок та комплексів; 783 вимірювальних приладів; 205 оптичних мікроскопів; 7 електронних мікроскопів; 139 станків та верстатів; 135 електроустановок; 166 одиниць техніки, приладів та пристроїв військового призначення; 27 одиниць лабораторних нагрівальних установок; 84 одиниці аудіо-, відео- та фотоапаратури; 197 мультимедійних проекторів. Інформаційно-телекомунікаційна система базового ВНЗ включає 3365 персональних комп'ютерів, об'єднаних в локальну мережу з доступом до інтернету з шириною каналу 300 Мб/сек, 63 апаратних та 108 програмних серверів, точки вільного бездротового доступу до мережі з можливістю одночасного підключення близько 3,5 тис. користувачів. Налагоджена міжкафедральна кооперація з використанням</p>

обладнання та технічних засобів навчання. Крім того, для підготовки студентів використовується матеріальна база підприємств, установ та організацій, на яких створені філії та клінічні бази кафедр. Заняття студентів проводяться з використанням площ та матеріально-технічного забезпечення усіх кафедр, які приймають участь у викладанні дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності. СумДУ активно використовує сучасні інформаційні технології в управлінні та навчанні, в тому числі за дистанційною формою навчання. Діє система єдиного інформаційного простору університету. Університет постійно впроваджує комп'ютерні технології навчання та інформаційного забезпечення з використанням у навчальному процесі локальних та глобальних комп'ютерних мереж. Розробляються та впроваджуються до навчального процесу віртуальні стенди та практичні роботи з використанням мультимедійних можливостей комп'ютерної техніки. Належно забезпечений університет офісною технікою, мультимедійним обладнанням та периферійними пристроями. В усіх сферах діяльності університету використовуються ліцензійні операційні системи від Microsoft та пакети прикладного програмного забезпечення від Microsoft, Autodesk, Intel, Delcam, Adobe, Abby, Siemens, Cisco, 1С, Компас, AnSys, Solid Works, Symantec, NetClass Pro, Borland, MikTeX, Camtasia, DrWeb, Profix та інші. Кількість діючих ліцензій на програмні продукти перевищує 23 тисячі. Для студентів та викладацького складу надається можливість отримання актуальних версій ліцензійних операційних систем та пакетів прикладного програмного забезпечення для персонального використання в рамках програм пільгового академічного ліцензування.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

В університеті добре налагоджена система бібліотечно-інформаційного забезпечення усіх категорій читачів. До всіх складових бібліотечно-інформаційної системи навчально-наукового комплексу університету доступ здійснюється за єдиним читацьким квитком. До послуг читачів 50 бібліотек та бібліотечних пунктів, більшість з яких мають читальні зали, в тому числі обладнані автоматизованими робочими місцями для роботи з матеріалами електронної бібліотеки, електронного репозитарію університету та навчально-науковими інформаційними базами даних. Загальна кількість читальних залів базового ВНЗ становить 21 одиниця сумарною потужністю 913 посадкових місць. Єдиний бібліотечний фонд університету становить близько 3 млн. примірників з понад 340 тис. найменувань. Щорічно до фонду бібліотеки надходить понад 30 тис. примірників з близько 27 тис. найменувань. Передплачується 239 назв періодичних видань. Надається доступ до 154 інформаційних баз даних (в т.ч. до 14 комерційних наукових баз з передплатою). Значна увага приділяється розвитку електронної бібліотеки, фонди якої на сьогодні становлять понад 95 тисяч повнотекстових документів. Всі етапи обліку та видачі бібліотечних фондів комп'ютеризовані – працює електронний каталог бібліотеки, запроваджена система маркування бібліотечних фондів QR-кодами, працюють віртуальні читальні зали та мультимедійні бібліотечні центри, встановлено 5 букоматів (універсальних станцій автоматичного обслуговування читачів). Бібліотека університету є дипломантом Всеукраїнського конкурсу «Бібліотека року». Активно розвивається система електронного навчання, яка містить понад 350 повнофункціональних навчальних курсів українською, англійською, та російською мовами, понад 3,2 тисячі електронних навчально-методичних комплексів, більше 1,6 тисячі віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, близько 180 тисяч тестових завдань, майже 500 відеоматеріалів та інших складових e-learning. Електронний репозитарій СумДУ містить близько 57 тисяч документів та входить до Топ-350 світового рейтингу Ranking Web of Repositories (за останні 5 років – понад 13 млн. завантажень документів користувачами зі 140 країн світу). Діє власна видавничо-поліграфічна база (працюють друкарня, редакційно-видавничий відділ, редакції періодичних видань університету). Вагомим джерелом поповнення фондів бібліотеки є передплата фахових видань. Методичний та науковий матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Центром науково-технічної і економічної інформації здійснюється організаційна та методична робота у сфері захисту прав інтелектуальної власності, забезпечується можливість патентного пошуку у державній та світових базах даних, проводиться організація оприлюднення результатів наукових досліджень, трансферу технологій, грантової діяльності наукового спрямування. Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською та англійською мовами з дисциплін освітньої програми, віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, тестових завдань та інших навчально-методичних матеріалів e-learning. Для дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів розроблено платформу OCW СумДУ

1.9 Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	Внутрішня кредитна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про Вищу освіту» та угод з іншими вищими медичними навчальними закладами України
Міжнародна академічна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про Вищу освіту» та угод з закордонними медичними навчальними закладами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови Прийом на навчання здійснюється відповідно «Правил прийому» з складанням відповідних фахових іспитів.

1. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

№	Вид навчальної діяльності	Обсяг, кредитів ЄКТС
1	ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	34
1.1	Обов'язкові навчальні дисципліни	29
	Філософія науки	5
	Методологія та методи наукових досліджень	5
	Інноваційна педагогічна діяльність	5
	Управління науковими проектами	4
	Англійська мова академічного спрямування	6
	Методика підготовки наукових праць	4
1.2	Вибіркові навчальні дисципліни	5
	Каталог 1	
2	ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	22
2.1	Обов'язкові навчальні дисципліни	12
	Актуальні питання оперативної та відновлювальної стоматології	6
	Сучасні аспекти консервативної стоматології	6
2.2	Вибіркові навчальні дисципліни	10
	Каталог 2	
3	ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	4
3.1	Педагогічна практика за професійним спрямуванням	4
	ВСЬОГО	60

2.2 Наукова складова

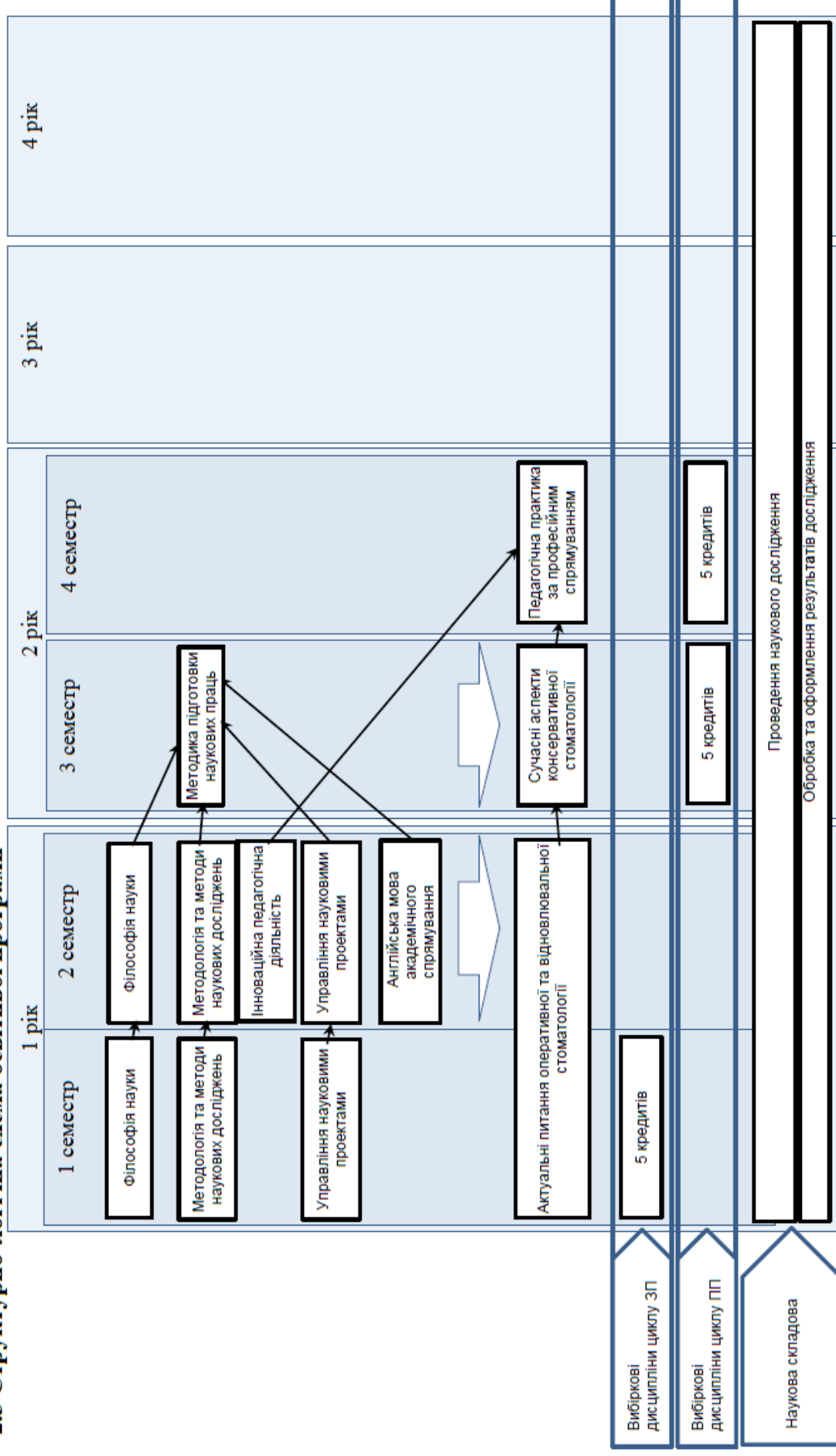
Науково-дослідницька робота аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні та наукові завдання. Вона здійснюється за індивідуальним планом під керівництвом наукового керівника за підтримки та консультування з боку провідних фахівців, долучених до реалізації освітньо-наукової програми. Елементами наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є: ● складання плану та розробка робочих гіпотез дослідження під науковим керівництвом провідних учених; ● проведення досліджень та апробація отриманих результатів на підприємствах та в організаціях; ● презентація та обов'язкове обговорення результатів досліджень на регулярних наукових семінарах, а також конференціях та інших наукових

заходах; ● участь у міжнародних дослідницьких проектах та програмах обміну; ● підготовка та публікація статей у фахових наукових виданнях; ● написання та представлення до захисту дисертації. Допуском до захисту є наявність достатньої кількості опублікованих наукових праць та повністю виконаний індивідуальний навчальний план. Основним завданням організації діяльності молодих вчених за навчальною програмою «доктор філософії» є створення дослідницької інфраструктури та залучення молодих вчених до виконання фундаментальних та прикладних досліджень. Відповідно до переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок та стратегії розвитку СумДУ, а також відповідно до потреб світової та вітчизняної науки, за напрямом «Медицина» в СумДУ сформувались наступні напрями наукових досліджень аспірантів: □ Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій; □ Морфогенез загальнопатологічних процесів: біомінералізація, амілоїдогенез, запалення, проліферативні процеси; □ Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; □ Індивідуалізація лікування хворих із доброякісними та злоякісними новоутвореннями; □ Генетична і регенеративна медицина; □ Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів. Зважаючи на існуючу інфраструктуру, багаторічний досвід наукових шкіл, наявність сучасних лабораторій та центрів, дані напрями є пріоритетними та мають забезпечити зростання якості наукових досліджень, залучення талановитої молоді до наукового процесу а також сприяти зростанню кількості науково-дослідних робіт та грантів.

Наукові напрями «Фундаментальні проблеми наук про життя та розвиток біотехнологій» та «Морфогенез загальнопатологічних процесів: біомінералізація, амілоїдогенез, запалення, проліферативні процеси» сформовані за рахунок численних досліджень наукових шкіл теоретичного напрямку кафедр морфології, патологічної анатомії, фізіології і патофізіології з курсом медичної біології. Основні напрями досліджень – визначення фундаментальних основ біомінералізації, розвитку та особливостей діагностики пухлинних процесів, змін внутрішніх органів за умов впливу несприятливих факторів зовнішнього середовища, дегідратації та встановлення генетичних особливостей перебігу найпоширеніших захворювань. Зазначений напрям дасть можливість отримати фундаментальні результати, які можна буде використати для розвитку прикладних досліджень. В рамках розвитку даного напрямку планується оновити обладнання існуючих лабораторій та створити нові міжкафедральні наукові центри, що сприятиме збільшенню кількості і зростанню якості заявок для участі аспірантів у міжнародних наукових проектах. Напрями «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань» та «Індивідуалізація лікування хворих із доброякісними та злоякісними новоутвореннями» розвиваються на основі тісної співпраці клінічних кафедр, в тому числі кафедри стоматології, в рамках співпраці з базовими науковими лабораторіями. Основним завданням в рамках даного напрямку є забезпечення трансферу нових знань в клінічну практику, включаючи впровадження нових методів діагностики та лікування через протоколи МОЗ України. Розробка технології liquid biopsy для діагностики злоякісних новоутворень є найбільш перспективними за даним напрямом і базується на міжкафедральній співпраці з використанням результатів фундаментальних досліджень. Функціонування даних методик забезпечується в умовах науково-клінічної діяльності аспірантів з можливістю обміну теоретичних знань та практичних навичок з колегами провідних Європейських навчальних закладів, клінік та лабораторій. «Створення та застосування нанотехнологій і технологій наноматеріалів» та «Генетична і регенеративна медицина» є провідними міждисциплінарними науковими напрямами, за яким відбувається широка міжнародна кооперація в рамках проектів Горизонт-2020 та чисельних білатеральних програм на наукових договірних за участю як досвідчених науково-педагогічних працівників, так і аспірантів. Лабораторії «Біонанокомпозит» та «Центр колективного користування науковим обладнанням» забезпечені сучасним аналітичним обладнанням та активно займаються впровадженням технологій тканинної

інженерії в рамках даного напрямку в СумДУ. Для забезпечення виконання наукових досліджень за основними науковими напрямами планується розширення можливостей наукових досліджень та диверсифікація джерел їх фінансування, а також стимуляція участі молодих вчених у конференціях та професійних об'єднаннях. Міжнародна діяльність молодих вчених також є одним з пріоритетних напрямків, що відображається в зростанні кількості довгострокових наукових стажувань здобувачів освіти за програмами HORIZON-2020, ERASMUS+, Era-Net, CRDF, DAAD. Інтеграція молодих вчених в європейський науковий простір відбувається через їх участь у професійних об'єднаннях, в основному за напрямами їх досліджень. Щорічно більше 30 молодих вчених приймають участь в роботі міжнародних та європейських конгресів, в тому числі й за рахунок професійних об'єднань.

2.3 Структурно-логічна схема освітньої програми

ДФК – Дисципліни, що забезпечують оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, ДУНД – Дисципліни, спрямовані на набуття універсальних навичок дослідника,
 ДМК – Дисципліни, спрямовані на здобуття мовних компетентностей.
 Реалізація наукової складової освітньої програми здійснюється відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Здобувач вважається атестованим за освітньою складовою програми за умови проходження повного обсягу освітньої програми та успішного складання поточних та підсумкових контролів з дисциплін, передбачених індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури вищого навчального закладу. Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Аспірант допускається до захисту дисертації тільки після виконання освітньої складової програми.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<ul style="list-style-type: none">- аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується Вченою радою;- дисертація – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника;- вона має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі охорони здоров'я;- дисертація викладається українською мовою. В ній повинні бути чіткі, зрозумілі формулювання положень, отриманих результатів тощо;- за всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо аспірант – автор дисертації;- оформлення дисертації має відповідати діючим вимогам;- експертні комісії установ, де виконувалась дисертація, вивчають питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело;- зміст дисертації оприлюднюється на офіційному сайті університету

Гарант освітньої програми 221
Завідувач випускової кафедри ОНП 221

Ю.В. Лахтін
Ю.В. Лахтін

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з наукової роботи
Начальник
організаційно-методичного управління
Начальник навчально-методичного
відділу
Завідувач відділу докторантури та
аспірантури

А. М. Черноус
В. Б. Юскаєв
О.А. Криклій
Д.Л. Циганюк